

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยทางมานุษยวิทยา	1
มานุษยวิทยาและมโนภาพ “วัฒนธรรม”	1
เป้าหมายของวิชามานุษยวิทยา	6
ชาติพันธุ์วรรณาและชาติพันธุ์วิทยา	6
บทที่ 2: ชาติพันธุ์วรรณา: ตัวอย่างบางเรื่อง	11
ทิวของทวีปออสเตรเลีย	11
พวกเอสกีโมคอปเปอร์โนแถบขั้วโลกเหนือของแคนาดา	18
การเลี้ยงดูเด็กและบุคลิกภาพในหมู่บ้านอินเดีย	20
ยารามาเดโซร์: การปรับตัวแบบเลี้ยงสัตว์เร่ร่อน	23
แดนนี่: กลุ่มชนผู้ปลูกพืชเมืองร้อน	24
บทที่ 3: ทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา	27
ทฤษฎีทางมานุษยวิทยา	28
1. ทฤษฎีวิวัฒนาการเชิงคลาสสิก	28
2. ทฤษฎีการแพร่กระจาย	30
3. ทฤษฎีประวัติศาสตร์อเมริกัน	30
4. ภาพรวมทางวัฒนธรรม	31
5. ทฤษฎีการหน้าที่นิยม	32
6. ทฤษฎีโครงสร้างการหน้าที่นิยม	34
7. มานุษยวิทยาการระลึกรู้	35
8. นิเวศวิทยาวัฒนธรรม	36
9. วัฒนธรรมและบุคลิกภาพ	37
ทฤษฎีทางมานุษยวิทยาและศรัทธาวิจัยทางมานุษยวิทยา	39
บทที่ 4: ประเภทของการวิจัยทางมานุษยวิทยาและลักษณะของงานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา	41
ประเภทของการวิจัยทางมานุษยวิทยา	41
ประวัติความเป็นมาของงานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา	47
ลักษณะของงานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา	49
การประยุกต์งานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา	54
ข้อมูลเบื้องต้นที่ต้องเก็บรวบรวมในสนามวิจัย	54

บทที่ 5: การเตรียมตัวก่อนเข้าสนามวิจัยและสถานการณ์ทางสังคม	59
การเตรียมตัวก่อนเข้าสนามวิจัย	59
การเลือกสนามวิจัยและสถานการณ์ทางสังคม	69
องค์ประกอบของสถานการณ์ทางสังคม	69
การเชื่อมสถานการณ์ทางสังคม	72
ปัจจัยที่ช่วยเลือกสถานที่ทำวิจัย	76
บทที่ 6: งานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยาในระยะเริ่มแรกและการเก็บรวบรวมข้อมูล	83
งานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยาในระยะเริ่มแรก	83
1. การติดต่อกับชาวบ้าน	85
2. มีการกระทำทางสังคมกับชาวบ้าน	86
3. การหาที่อยู่อาศัย	88
4. เลือกบทบาทที่ต้องแสดงในสนามวิจัย	89
5. ระบบเครือญาติ	90
6. ความไม่รู้แนวทางของวัฒนธรรมใหม่	91
7. การตกตะลึงทางวัฒนธรรม	91
8. ค่านิยมชาวบ้าน	91
9. หัวข้อต้องห้าม	92
10. หัวข้อควรใช้ตอนต้นๆ ของการวิจัย	92
11. การสังเกตทั่วไป	93
12. การสัมภาษณ์	93
13. การใช้สถานการณ์จำลอง	94
14. การคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของคนภายนอก	94
15. การจดบันทึกสนาม	96
บทที่ 7: เทคนิควิจัยที่ใช้ในช่วงต้นของการวิจัย	97
1. การสำรวจลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของชุมชน	97
2. การสำรวจประชากร	98
3. การทำแผนที่	102
4. การทำไดอะแกรมเกี่ยวกับเครือญาติ	104
5. การเรียนภาษาถิ่น	112
6. การมองหาแบบแผนทางวัฒนธรรม	113
บทที่ 8: การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	117
การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม	118
ลักษณะของการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม	121
ประเภทของการเข้าร่วม	125
การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	129
ประเภทของการสัมภาษณ์	133

บทที่ 9: เทคนิควิจัยที่ใช้กับคนจำนวนน้อยและเทคนิควิจัยที่ใช้กับคนจำนวนมาก	137
เทคนิควิจัยที่ใช้กับคนจำนวนน้อย	138
1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก	138
2. ประวัติชีวิต	138
2.1 แนวทางการศึกษาประวัติชีวิต	139
2.2 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาประวัติชีวิต	141
2.3 ข้อเสนอแนะเบื้องต้นในการเก็บรวบรวมประวัติชีวิต	143
3. วิทยาศาสตร์เชิงชาติพันธุ์ (Ethnoscience)	145
เทคนิควิจัยที่ใช้กับคนจำนวนมาก	146
1. การสังเกตอย่างเป็นระบบ	146
2. การสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ	148
3. แบบสอบถาม	150
4. การทดสอบทางจิตวิทยา	150
บทที่ 10: เทคนิควิจัยในรูปแบบอื่น ๆ	153
1. การวิเคราะห์เนื้อหาความคิดเห็น	153
2. การเก็บประวัติชุมชน	158
3. การใช้ข้อมูลส่วนตัวของชาวบ้าน	159
4. การเก็บรวบรวมวัฒนธรรมทางวัตถุ	164
5. เครื่องมือทางเทคโนโลยีในงานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา	165
การออกจากสนามวิจัย	168
บทที่ 11: การเขียนรายงานวิจัยทางมานุษยวิทยาและปัญหาวิจัยที่เกิดขึ้นในการทำวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา	171
การเขียนรายงานวิจัยทางมานุษยวิทยา	171
ข้อเสนอแนะในการเขียนรายงานวิจัย	176
ปัญหาวิจัยที่เกิดขึ้นในการทำวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา	178
บทที่ 12: สถานภาพและบทบาทของสตรีในครอบครัว : กรณีสหรัฐอเมริกา	185
เพลนวิลล์: สนามวิจัย	185
แนวทางที่ใช้ศึกษาสถานภาพและบทบาทของสตรีในครอบครัว	186
ลักษณะโครงสร้างทางสังคมของชุมชนเพลนวิลล์ในปัจจุบัน	188
ผลของการวิจัย	190
การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและผลกระทบที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของสตรีตัวอย่าง	192

บทที่ 13 : ประสพการณ์วิจัยสนามทางมานุษยวิทยาในประเทศอเมริกา	195
ประสพการณ์วิจัยสนามทางมานุษยวิทยาในประเทศอเมริกา : กรณีศึกษาครอบครัวอเมริกัน	195
ประสพการณ์วิจัยทางมานุษยวิทยาในประเทศอเมริกาล่าสุด : ศึกษากรณีวัฒนธรรมข้าว	203
บทที่ 14 : งานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยาในประเทศไทยและเวียดนาม	217
งานวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา : ศึกษากรณีวัฒนธรรมความยากจน : สลัมแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร	217
การวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา : ศึกษากรณีโสเภณีหญิงในกรุงเทพมหานคร	231
การวิจัยสนามทางมานุษยวิทยา : กรณีศึกษาวัฒนธรรมข้าวในเวียดนาม	234
บทที่ 15 : สรุปเนื้อหาสำคัญ เอกสารและหนังสือควรอ่านในแต่ละบท	239
เชิงอรรถ	261
บรรณานุกรม	273
ดัชนี	281

สำหรับเพื่อการศึกษาและการอ้างอิงเท่านั้น
For educational use and reference only